

- 17 -

Ovaj... "uhodani sistem dopunskih obrazovanja, instruktaže, prenosa stručnih informacija preko redovnih savjetovanja sa ciklusima predavanja, referata, koreferata, seminara, interpretacija, laboratorijskih demonstracija namijenjen muzejskoj službi i stručnom muzejskom kadru, da im olakša odgovornu funkciju i usmjeri na stručnost"... primjenjuju u zemljama sa dugom muzejskom tradicijom, sa velikim muzejima u kojima je sigurno i bogata muzejska biblioteka kao prvi konzultant za rješavanje stručnih muzeoloških problema. Ako usporedimo naše potrebe, naše mogućnosti, naša iskustva, na ovim istim zadacima - neminovno nam se nameće potreba za primjenu ove prokušane prakse. Ovo nam istovremeno opravdava praksu postdiplomskog studija u Zagrebu sa redovnim ciklusima predavanja namijenjenih cjelokupnoj našoj muzejskoj službi i svim muzejskim radnicima.

Prateći stručne muzejske biltene u zemljama sa bogatom i intenzivnom muzejskom djelatnosti vidimo da je u svim zemljama - uglavnom inicijativom ICOM-a i stručnih međunarodnih komiteta ICOM-a - dan poseban akcenat na stručne simpozije kao ... "najintenzivniji prenos stručnih iskustava i dopuna korisnicima stručne muzeološke literature"... U granicama prostornih mogućnosti prenosa takovih informacija u ovom Biltenu donosili smo cvdje prikaze stručnih savjetovanja i simpozija, barem onih za koje smo smatrali da su od značenja i interesa za našu muzejsku stavku i službu zaštite spomenika kulture i prirode.

A.B.

KOLEKCIONARSTVO U VOJVODINI

Iscerpan i opširan nepublicirani rad kol. Vere Jovanović, pod naslovom Kolekcionarstvo u Vojvodini - primljen u Biblioteci rukopisa MDC-a - predstavlja naš prvi sistematski studijski naučno obrađeni prilog ovoj tematici. Vojvodina i ovim prilogom daje primjer jednog značajnog zadatka kojega bi trebalo unijeti u plan studijskih zadataka za svaku republiku i pokrajinu.

U svom radu kolegica Jovanović obrađuje sve tragove sabiranja, stvaranja kolekcija, kumuliranja likovnih i kulturnih vrijednosti na području Vojvodine. Od arheoloških nalaza iz klasičnog rimskog vremena do arhivskih podataka iz kasnijeg vremena koji daju naslutiti tematski sakupljene kolekcije i kolekcijama uređene embijente - do kolekcija javnih i kulturnih radnika, kolekcija u familijama, kućama, dvorcima, samostanima, do kolekcija koje su kao donacije služile za stvaranje javnih zbirki, javnih muzeja i memorijala. Dokumentirani podaci koje je iznijela kol. Jovanović daju iznenađujuće i neslućene rezultate. Mnoge u stručnoj literaturi parcijalno obrađene i registrirane kolekcije Vojvodine nisu istovremeno stručno valorizirane i nije dana muzeološka ocjena značenja ovih kolekcija u okviru općeg nastojanja zaštite kulturne baštine Vojvodine. Stoga je ovaj opći i skupni pregled sabiranja i stvaranja kolekcija u Vojvodini - komponirajući sadržaj pojedinih sakupljenih zbirki - u mogućnosti da dođe i jedan stvaran rezime doprinosa i zasluga ovih stvaraoca i njihov udio u razvoju kulture Vojvodine.

Posebno je vrijedno istaknuti podatke koje možemo crpiti iz ovog rada kol. Jovanović pokušaje sabirača u stvaranju javnih muzejskih zbirki koji su realizirani donacijama i sredstvima sabirača. Podižu se prve zgrade građene za Muzej dr Jovan Milekić, koji poslije prvog rata seli svoju zbirku iz Zagreba u Suboticu, gradi 1935. godine zgradu za muzej i za svoju kolekciju koju namjenjuje javnosti.

Prije njega Lazar Karočanji za smještaj svoje zbirke godine 1815. ziđa u Banlaku, (danas na granici Banata i Rumunije) po sebnju zgradu za smještaj svoje zbirke koja je već tada predstavljala jednu vanredno bogatu muzejsku zbirku.

Ratna i politička zbivanja u Vojvodini posljednjih stoljeća osnovni su razlog da, iznenađujući velik broj kolekcionara u Vojvodini sa njihovim sakupljenim zbirkama i namjenama nisu dali muzejima one rezultate koji se mogu naslutiti po konkretnim podacima u radu kol. Jovanović.

Ipak..."sa sigurnošću se može reći, da je u Vojvodini danas daleko više Galerija nastalo i postavljeno zahvaljujući legatorima stoga je i uloga legata u našem društvu veoma vidna i dragocjena..."

Za stvaranje legate u našem suvremenom socijalističkom društvu i za odnos zajednice prema ovim legatima, kapitalnu ulogu odigrala je Galerija Pavla Beljanskog u Novom Sadu, osnovana XI.1957. Ova Galerija, sa svojom kolekcijom i zajedno sa svojim osnivačem, bila je inicijator za stvaranje kolekcija umetničkog djela, za niz donacija ne samo u Vojvodini nego i u gotovo svim našim republikama.

Galerija Beljanski danas je pojam i simbol i uzor za umjetničke kolekcije i za donacije za donatore u svim našim republikama i pokrajinama. Galerija Beljanski ima danas nimbus savezne ustanove ne po administrativno organizacionoj strukturi nego po svom značenju.

Donacije koje su nastale pod utjecajem Galerije Beljanski i pod utjecajem Pavla Beljanskog danas predstavlja najbogatiji fundus kojega je tim putem naša zajednica dobila, od strane kolekcionara. Ovome u prvom redu prednjače kolekcionari u Novom Sadu i Vojvodini, čijim donacijama su nastale niz novih galerija i muzeja.

A.B.

BIBLIOGRAPHIE MUSEOLOGIQUE INTERNATIONALE

Prije izvjesnog vremena izašla je Međunarodna muzeološka bibliografija ICOM a za 1971. godinu. Kao i prijašnjih godina bibliografija je izrađena i sređena prema muzeološkoj klasifikaciji ICOM a i obrađuje samo usko muzeološke probleme. Bibliografski podaci za 1971. godinu, koji se sređuju u Narodnom muzeju u Pragu u njihovom Muzeološkom kabinetu, koji taj posao vrši u suradnji sa Muzejskim dokumentacionim centrom ICOM a u Parizu, zastupljene su 62 zemlje sa ukupno 1576 bibliografskih jedinica. Jugoslavija je za 1971. godinu zastupljena sa 113 bibliografskih jedinica.